

СТУДИЯ VII

ПОЗВОЛЯВАНЕ НА ЗЛОТО И ОТНОШЕНИЕТО МУ КЪМ БОЖИЯ ПЛАН

Защо бе позволено злото? – Право и погрешно, като принципи. – Моралното чувство. – Бог позволил злото и ще го пренасочи към добро. – Бог не е Автор на греха. – Изпитанието на Адам не е фарс. – Изкушението му-сурово. – Той съгрешил самоволно. – Наказанието за грях, не е нито несправедливо, нито твърде сурово. – Божественната мъдрост, справедливост и любов, проявени в осъждането на всички в Адам. – Божият Закон е универсален.

"Зло е онова нещо, което причинява нещастие, нещо което пряко или косвено причинява някакъв вид страдание" – Вебстер. Ето защо този въпрос не само включва човешките болести, скръб, мъки, слабости и смърт, но и връщане назад към всичко това за разглеждане първопричината-греха и лека му. Тъй като греха е причина за злото, прамехването му е единствения метод за постоянно изцеление на болеста.

Няма по-трудни и може би по-често възникващи въпроси в запитващия ум от въпросите: Защо Бог позволява царуването на злото понастоящем? Защо позволил Сатаната да изкуши прародителите ни, след като ги

създал съвършени и честни? Или защо позволил забраненото дърво да се намира сред добрите? Въпреки всички усилия да се отклони, сам по себе си се натрапва въпроса: Не е ли могъл Бог да предотврати възможността за падение на човека?

Без съмнение трудността възниква от неспособността да се разбере Божият план. Бог можел да предотврати навлизането на греха, но факта че не направил това е достатъчно доказателство, че позволяването му понастоящем в края на краищата ще доведе до някакво по-голямо добро. Разгледани в пълнотата им, Божиите планове ще докажат мъдростта на следвания от него курс. Някои може да запитат: Не би ли могъл Бог, за когото всичко е възможно да се намеси навреме и предотврати пълното осъществяване намеренията на Сатаната? Без съмнение можел, но такава намеса би попречила за осъществяване на собствените му намерения. Целта му била да прояви съвършенството, величието и справедливия авторитет на Закона си и докаже както на хората, така и на ангелите, злите последствия от нарушаването му. Освен това, по самата си същност някои неща са невъзможни дори за Бога, както заявяват Писанията: "Той не може да лъже." (Евреим 6:18) "Той не може да се отрече от себе си." (2-ро Тимотей 2:13) Той не може да върши зло и за това не може да

избере нещо друго освен най-доброто, най-мъдрия, и най-добрия план за въвеждане творенията си в живота, макар че късогледството ни може да не ни позволи да забележим скритите извори на една безкрайна мъдрост.

Писанията заявяват, че всичко било създадено за Божие удоволствие, (Откровение 4:11.) Без съмнение за удоволствието от раздаване благословения и упражняване атрибутите на славното си същество. Въпреки че при извършване на милостивите си намерения, той позволява злото и вършителите му да играят известно време активна роля. Все пак това не е заради злото, нито защото е в съюз с греха, понеже заявява че "не е Бог който благоволи в злото." (Псалом 5:4) Въпреки че се противи на злото, в всеки случай Бог го *позволява* т.е. не го затруднява за известно време, защото мъдростта му вижда начин по който може да стане траен, ценен урок за творенията му.

От само себе си е очевидна истина, че всяки справедлив принцип има съответен лъжлив принцип, като например истина и лъжа, любов и умраза, правда и неправда. Ние извличаме противоположните принципи, като *право и погрешно* от ефекта, когато са поставени в действие. Принципа чийто резултат когато е в действие е благотворен и в крайна сметка води до хармония

и щастие, наричаме *праведен* принцип, а противоположният, който води до несъгласие, нещастие и разрушение, наричаме принцип на *злото*. Резултатите от принципите в действие, наричаме *добро и зло*, а интелигентното същество, способно да различава правилния принцип от погрешния и ръководено съзнателно от единия или другия наричаме добродетелно или греховно.

Способността за различаване между прави и погрешни принципи е наречено *морално чувство* или *съвест*. С моралното чувство което Бог дал на човека можем да съдим за Бога и да познаем, че е добър. Бог винаги се обръща към моралното чувство за да докаже справедливостта си. Чрез същото морално чувство Адам можал да различи греха или несправедливостта както и че те са нящо *лошо*, преди дори да знае за всичките им последствия. По-низшите разреди на Божиите творения не са надарени с морално чувство. Кучето има известна интелигентност, но не до такава степен, въпреки че може да научи, че известни действия донасят одобрението и наградата на господаря му, а други неодобрението му. То може да краде или отнема живот, но не може да се нарече грешник. То може да охранява собственост, но не може да се нарече добродетелно, защото е невежо за моралните качества на действията си.

Бог би могъл да лиши човечеството от способност да различава и върши право и погрешно, или да различава и върши само добро, но ако го направи такъв, той просто би направил жива машина и сигурно неуместен образ на Твореца си. Той можел да направи човека съвършен и свободен, както и направил и да го пази от изкушението на Сатаната. В този случай преживяванията на човека биха били ограничени само до добро. Той постоянно би бил подложен на зли внушения отвън, или зли амбиции отвътре, което би направило вечното му бъдаще несигурно, а избухването на непокорство и безредие можело винаги да бъде една възможност, без което доброто никога не ще бъде толкова високо възприето, освен в контраста му с злото.

Бог първо запознал творенията си с доброто, обграждайки ги с него в Едем, а след това като наказание за непокорството им, им дал сурово познание на злото. Изгнани от Едем, и лишени от неговото приятелство, Бог позволил да преживеят болести, мъка и смърт, та по такъв начин завинаги познаят злото, нецелесъобразността и изключителната греховност на греха.

Сравнявайки резултатите те достигнали до правилна оценка и на двете: "И рече Господ Бог: Ето Адам стана като един от нас, да познава доброто и злото." (Битие 3:22) В

това участвува и потомството му с изключение на това, че то първо добива познание за злото и не може напълно да разбере какво е добро, докато не го преживее в Хилдое-тието, като резултат от Изкуплението им от онзи, който тогава ще им бъде Съдия и Цар. Моралното чувство или съждението за право и погрешно, както и свободата да се използва онова, което притежавал Адам, били важни черти на подобие то му на Бога. Закона за право и погрешно бил написан в естественото му устройство. То било част от природата му, както е част и от Божественната природа. Но нека не забравяме, че образа и подобие то на Бога, първоначалния закон-вписан в природата на човека, изгубил много от ясните си очертания чрез изличаващото разложително влияние на греха, а от тук следва, че сега не е такова каквото било в първия човек.

Способността да се обича включва способност и да се мрази, ето защо можем да направим извода, че Твореца не би могъл да направи човека по собственото си подобие с способност да обича и прави добро без съответната способност да мрази и прави лошо. Свободата на избор, наречена свободна морална способност или свободна воля е част от първоначалното дарование на човека. Това, заедно с пълния размер на умствените и морални качества го правели образ на Тво-

реца. Днес след шест хиляди години на деградация, от греха било изтрито толкова много от първоначалното подобие, че ние не сме свободни, и в по-голяма или по-малка степен сме вързани от греха и последствията му. Ето защо греха сега е по-лесен и затова по-приемлив за падналата човешка раса отколкото справедливостта.

Бог можел да даде на Адам живо впечатление за многото зли последствия на греха за да го отблъсне от него. Ние не се съмняваме в това, но вярваме, че Бог предвидял, че действителното преживяване на злото би било най-сигурен и траен урок, който завинаги ще послужи на човека и по тази причина Бог не попречил, но позволил на човека да направи избора си и почувствува последствията на злото. Ако възможност да се греши не е била никога позволявана, човека не би могъл да се противопостави на греха. Междувременно не би имало добродетел, нито заслуга за правене на добро. Бог искал човека да му се покланя с дух и Истина. Той желае искрено, интеллигентно и доброволно подчинение, вместо невежо, механично служение. Той вече имал в действие неодушевени механични средства осъществяващи волята му, но намерението му било да направи нящо по-благородно, а именно едно интеллигентно създание по собственото му подобие-господ на земята,

чиято лояност и праведност да са основани на възприемане на право и погрешно, на добро и зло.

Принципите за право и погрешно, като *принципи* са съществували винаги и трябва винаги да съществуват, а всички съвършени, интелигентни творения по Божие подобие, трябва да са свободни да изберат едно от двете, въпреки че праведния принцип *единствено* ще продължи да действа винаги. Писанията ни информират, че докато действието на злия принцип бил позволен достатъчно дълго време за да осъществи Божията цел, той завинаги ще престане да действа и всички продължаващи да му се подчиняват и контролирани от него, ще престанат завинаги да съществуват. (1-во Коринтяни 15:25,26; Евреем 2:14) Само вършителите на добро и вършеното на добро ще продължи вечно.

Но въпроса се повтаря в друга форма. Не би ли могло човека да се запознае с злото по някакъв друг начин освен чрез преживяване? Съществуват четири начина за опознаване нещата, а именно, по интуиция, чрез наблюдение, чрез преживяване и чрез информация получена от извори, приети за положително истинни. Едно интуитивно приемане на познание би означавало пряко приемане без процеса на разсъждение или необходимост от доказателство. Подобно поз-

нание принадлежи само на Божественния Бог Иеова, вечния извор на всяка мъдрост и Истина, което по необходимост и поради естеството на нещата превъзхожда всичките му творения. Ето защо човешкото познание за добро и зло не може да бъде интуитивно. Човешко познание може да се получи и чрез наблюдение, но в този случай е нужно да има някакво изложение на злото и резултатите му за да се види от човека. Това предполага позволяване на злото някъде другаде между някакви други същества, а защо не всред хората и на земята?

Защо човека да не бъде илюстрацията и да не получи познанието си чрез практическо преживяване? Нещата стоят точно така. Човека придобива практически жизнен опит и става илюстрация на другите, като е "направен зрелище на ангелите."

Адам вече имал знание за злото чрез информация, но то се оказало недостатъчно да го възпре да се опита да експериментира. Адам и Ева знаели Бога, като свой Творец и от тук, като един който имал право да ги контролира и направлява. Бог казал за забраненото дърво: "В който ден ядеш от него, умирайки ще умреш." Ето защо те имали познание за злото, но само на теория. Те никога не наблюдавали, или преживявали ефектите му. Междувременно не приели и любящия авторитет на Твореца си и благо-

творния му Закон, нито опасностите от които искал да ги предпази чрез него. Ето защо те се поддали на изкушението, което Бог мъдро позволил, чиято крайна полза мъдростта му трасирала.

Малцина оценили суровостта на изкушението под което попаднали прародителите, нито Божиата справедливост проявена в едно толкова сурово наказание за нящо което на мнозина изглежда толкова незначително нарушение, но малко размишление ще ни разясни всичко. Писанията ни разказват обикновенната история за това как жената, по-слабата страна била измамена и така станала престъпник. Преживяното от нея и познанството и с Бога били дори по-ограничени от Адамовите. Той бил създаден пръв и Бог общувал пряко с него. Преди нейното сътворение Бог му съобщил наказанието за греха, докато Ева вероятно получила информацията си от Адам. Когато вкусила от плода, доверявайки се на измамното представяне на нещата от Сатаната тя, очевидно не разбрала степента на престъплението си. По всяка вероятност обаче тя имала леки съмнения и опасения, че не всичко е добре. Но макар и измамена Павел казва, че Ева била престъпник-но не била толкова виновна, ако беше престъпила срещу по-голяма светлина.

Както ни бе казано, Адам противоп-

ложно на Ева не бил измамен. (1-во Тимотей 2:14) Ето защо той трябва да е извършил престъпление с по-пълно разбиране на извършения грях, имайки предвид наказанието и знаейки с сигурност, че трябва да умре. Лесно можем да разберем какво било изкушението, което го принудило така безразсъдно да си навлече произнесеното наказание. Като имаме предвид, че били съвършени същества, в умствено и морално подобие на Твореца си, богоподобния елемент на любовта се проявил по забележителен начин от съвършения мъж към обичната му спътница, съвършенната жена. Разбирайки греха и страхувайки се от смъртта на Ева и загубването ѝ и то без надежда за възвръщане, защото такава надежда не била дадена, в отчаянието си Адам безразсъдно решил да не живее без нея. Мислейки собственния си живот за нещастен и ненужен без нея, той доброволно се присъединил към акта ѝ на непокорство с оглед да участва в смъртното наказание, което вероятно предположил ѝ се полага. Както Апостола посочва и двамата били "в престъплението." (Римляни 5:14; 1-во Тимотей 2:14.) Но Адам и Ева били едно, а не "двойни." Оттук следва, че Ева участвувала в присъдата, която поведението ѝ спомогнало да премине върху Адам.- Римляни 5:12,17-19.

Бог не само предвидил, че давайки на

човека свобода на избор, той поради липса на *пълна* оценка на греха и резултатите му ще я приеме, но и видял, че бидейки запознат с него той все още ще го избира, защото това запознанство така ще увреди морала му, че постепенно злото ще стане за него по-приятно и по-желано отколкото доброто. Все пак Бог решил да *позволи злото* защото предвидил ляк за освобождаване човека от неговата непоследователност. Той видял че резултата ще го отведе до пълно възприемане "изключителната греховност на греха" и неподобната брилянтност на добродетелта в контраст с него като по такъв начин го научи на любов и почит към своя Създател, Извора на всички добрини и избегне завинаги онова, което донесло толкова много беди и мизерия.

Така крайния резултат ще ги научи на по-голяма любов към Бога и по-голяма умраза към всичко, което се противи на волята му. Междувременно това ще означава твърдо установяване на вечна справедливост за всички, които ще се възползват от Божиите уроци с позволяването на греха и съпътстващите го злини. Трябва обаче да се прави широко разграничение между неоспоримия факт, че Бог позволил греха и сериозната грешка, която правят някои упреквайки Бога, че е Автор и подбудител на греха. Последният възглед е богохулен и същевременно проти-

воречи на фактите представени в Писанията. Изпадащите в тази грешка обикновено правят това в усилията си да намерят по-друг план за спасение от този, който предвидил Бог с *жертвата* на Христа, като наша изкупителна цена. Ако те успеят да убедят себе си и други, че Бог е отговорен за всяки грях, зло и престъпление, и* че човека като невинна кукла в ръцете му е бил насилен да извърши грях, тогава се очиства пътя за теорията, не че някаква форма на милост или жертва за грехове е нужна, а само СПРАВЕДЛИВОСТ. Така те полагат основа за друга част от фалшивата си теория-универсализъм. Според нея, както Бог —

(* Два текста в Писанията (Исаия 45:7) и Амос 3:6) са използвани да подкрепят тази теория, но чрез неправилен превод на думата *зло* и в двата текста. Греха е винаги зло, но злото не винаги е грях. Земетресение, пожар, потоп или епидемия, биха били бедствие - 'зло,' но нито едно от тях не ще бъде грях. Думата *зло* в цитираните текстове означава *бедствие*. Същата еврейска дума е преведена *нещастие* в Псалом 34:19; 107:39; Иеремия 48:16; Захария 1:15. Преведена е *беда* в Псалом 27:5; 41:1; 88:3; 107:26; Иеремия 51:2; Плач Иеремиев 1:21. Преведена е *бедствия противник* и *нещастие* в 1-ва кн. на Царете 10:19; Псалом 10:6; 94:13; 141:5; Екlesiастис 7:14; Неемия 2:17. Същата дума на много други места е преведена: *вреда, пакост, огорчен, повреда, незгода, скръб, и печал*. —

причинил греха, злото и престъплението в всички, също така той ще освободи цялото човечество от греха и смърта. Разсъждавайки, че Бог пожелал и причинил греха и че никой не би могъл да му се противопостави, така твърдят те, когато Бог пожелае правдата, всички ще бъдат безсилни да му се противопоставят. Но при всички подобни разсъждения, най-благородното човешко качество, свободата на волята или *избора* най-поразителната черта на подобие то му на Твореца е оставена на страна, а човека теоретически е деградирал до проста машина, която действа само когато и се въздейства отвън. Ако случая беше такъв, човека вместо да бъде Бог на земята, —

* В Исаия 45:7 и Амос 3:6, Бог напомнил на Израел за завета си направен с тях, като народ, че ако се подчинят на законите му той ще ги благослови и запази от нещастията, които са нящо обикновено за света въобще, но ако го забравят ще им донесе нещастия (злини), като наказание. Виж: Второзаконие 28:1-14; 15-32; Левит 26:14-16; Исус Навин 23:6-11, 12-16.

Когато обаче бедствията ги постигнали, те били склонни да гледат на тях, като на нящо случайно, а не като наказания. Тогава Бог им изпратил слово чрез пророците си, напомняйки им за завета си казвайки, че нещастията им са от него и по волята му за да се поправят. Абсурдно е да се използват тези текстове за да се докаже, че Бог е Автор на греха, защото те въобще не се отнасят до греха. —

би бил по-низш от насекомите, защото те без съмнение имат воля или сила на избор. Дори на малката мравка била дадена силна воля, на която човека макар и с по-голяма сила може да се противопоставя и осуетява, но не може да унищожи.

Наистина Бог има власт да принуди човека както към грях така и към праведност, но Словото му заявява, че сам той няма такава цел. Той не би бил последователен, ако подтикне човека към грях, по същата причина поради която "Той не може да се отрече от себе си." Подобно поведение би било непоследователно с праведния му характер и поради това невъзможно. Той приема поклонението и любовта само на такива, които му се покланят с дух и Истина. За тази цел той дал на човека свободна воля, като собствената си и иска от него да *избере* правдата. *Позволяването* човек да има собствен избор, довело до това, че той отпаднал от състоянието на приятелство с Бога, благодат и благословения - в смърт. Чрез жизнения си опит в греха и смърта, човек практически научава онова, което Бог му предложил да научи теоретически без да преживее греха и резултата от него. Това че Бог знаел предварително какво ще направи човека не било използвано против него, като извинение за деградирането му до обикновенно същество-машина. Напротив то е

използвано в негова полза, защото предвиждайки поведението на човека, Бог го оставил да направи избора си. Той не му попречил да опита греха и горчивите му резултати експериментално, но незабавно започнал да предвижда средства за възстановяване на човека от първото му престъпление, като предвидил Изкупител, велик Спасител, способен в последна сметка да спаси всички, които биха се *върнали при Бога* чрез него. За тази цел – да има човек свободна *воля* и все пак да може да се възползва от първото си падение, с неправилната му употреба – неподчинение на божията воля – Бог не само предвидил *откуп* за всички, но също така знание за предложената възможност за помирение с него чрез свидетелствуване в определеното време. 1-во Тимотей 2:3-6.

Суровостта на наказанието не било проява на умраза и злоба от божия страна, но необходим и неизбежен краен резултат от злото, което Бог позволил човека да види и почувствува. Бог може да поддържа живота дотогава докогато сметне за необходимо, дори против разрушителната сила на действителното зло, но за Бога не било възможно да поддържа такъв живот вечно, както е невъзможно и да лъже, т.е. това е *морално невъзможно*. Такъв живот би могъл само да става все повече и повече извор на нещастие

както за себе си така и за другите. Ето защо Бог е твърде добър за да поддържа едно толкова безполезно и вредно както за себе си, така и за другите съществуване. Ако поддържащата му сила бъде оттеглена ще последва унищожение, което ще бъде естествен резултат от злото. Живота е милост, дар от Бога и ще бъде продължен вечно само за покорните.

На Адамовото потомство не била извършена никаква несправедливост, като не било дадено индивидуално изпитание на всеки. В никакъв смисъл Бог Иеова не бил обвързан да ги сътвори, а след като ни сътворил, никакъв справедлив закон не го обвързва да поддържа съществуването ни вечно, нито дори да ни гарантира изпитание за вечен живот ако сме покорни. Запомнете добре това. Настоящия ни живот, който от люлката до гроба е процес на умирање, въпреки всичките му злини и разочарования е предимство, милост, дори ако нямаше бъдаще. Голямото болшинство толкова го почита, че изключенията (самоубийствата) са сравнително малко и съдилищата постоянно справедливо решават, че са резултат на умствено неравновесие, защото не биха се откъснали от настоящите благословения. Освен това поведението на съвършения човек Адам ни показва какво би трябвало да бъде поведението на децата му при подобни

обстоятелства.

Мнозина погълнали погрешната идея, че Бог поставил на изпитание за живот човешкия род с алтернатива *вечно мъчение*, но нищо от този род дори не било загатнато в наказанието. Милоста или Божието благословение за покорните му деца е живот-продължаващ живот, без болка, болест и всяки друг елемент на разложение и смърт. Това благословение дадено в пълна мяра на Адам се съпровождало от предупреждение, че ще се лиши от този дар, ако не остане покорен на Бога. "В който ден ядеш от него, умирайки ще умреш." Той не знаел нищо за *живот* в мъчение, като наказание за грях. Сега само на покорните е обещан вечен живот. Живота е Божий дар, а смъртта противоположното на живота е наказанието, което той предписва.

Никъде в Стария Завет на Писанията не е внушено вечно мъчение. Само няколко твърдения в Новия Завет могат да се сметнат за такива, които изглежда го поучават, а те се намират или сред символите на Откровението, или сред притчите и тъмните изказвания на нашия Господ, които *не били разбрани* от хората, които го чули (Лука 8:10) и които днес са малко по-добре разбрани. "Заплатата за греха е смърт." Рим. 6:23) "Която е душа съгрешила, тя ще умре."- Йезекиил 18:4.

Мнозина предположили, че Бог е несправедлив, позволявайки проклятието на Адама да се споделя от потомството му вместо да осигури на всеки един изпитание и възможност за вечен живот, подобен на този на който се радвал Адам. Но какво ще кажат такива, ако сега бъде посочено, че възможност и изпитание за живот на света ще бъдат дадени и ще бъдат много по-благоприятни от Адамовите *понеже* Бог възприел План, позволяващ на Адамовото потомство да споделя наказанието по естествен път? Вярваме че случая е такъв и ще се опитаме да го изясним.

Бог ни уверява, че когато проклятието *преминало върху* всички в Адам, той уредил нещата за нова Глава, Баща, или Животдавец на човешката раса при когото ще може да отиде всяки чрез вяра и че както всички в Адам участвували в проклятието – смърта, така всички в Христа ще участвуват в благословието – живот, бидейки оправдани чрез вяра в кръвта му. (Римляни 5:12,18,19) И така, виждаме, че с смърта на Исус-неопетненият, безгрешният е уреден напълно греха на Адам към Бога. Както един човек съгрешил и всички в него участвували в проклятието му, наказанието му, така Исус плащайки наказанието на този един грешник, купил не само Адам, но и цялото му потомство-всички хора които по наследство